KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 5. Toukokuu. | TOIMITTAJAT: JOHN SUNDBERG Vastaava. HUUGO NYBERG Toim. sihteeri. | 22:s vuosik. 1917.

— *Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa.* — *Hinta 2 mk. koko vuodelta.* —

Suomen Kuuromykkäin Liiton vuosi- ja edustajakokous

pidettiin Helsingissä viime huhtikuun 8—9 p:nä, pääsiäispyhinä. Liiton haaraosastot (kuuromykkäin yhdistykset) olivat lähettäneet vuosikokoukseen seuraavat 22 edustajaa: Helsingistä: *Iida Viljavuo*, *S. Vuokko*, *W. Stadius* ja *A, Jokelainen*, Viipurista: *Helmi Kaski* ja *Aleks Puolakka*, Tampereelta: *Siiri Talvia*, *J. Seppälä* ja *M. Mikkolainen*, Turusta: *E. Savisaari* ja *A. Wilkki*, Vaasasta: *K. A. Nyman* ja *J. H. Leivo*, Kotkasta *V. H. Aulanko*, Lappeenrannasta *Ville Laitiainen*, Kurikasta: *Koivisto*, Kuopiosta: *R. E. Pitkänen*, Jyväskylästä: *O. Reino*, Riihimäeltä, *Laina* ja *Lauri Vainola*, Porvoosta: *Ellen Carlstedt*, Tyrvään Heffatasta: *J. F. Talvia*.

Vuosikokous alkoi pääsiäispäivänä kl. 11 a.p. jumalanpalveluksella Nikolainkirkon paviljongissa. Saarnan piti past. *H. Nyberg*. Kl. 12 avasi vuosikokouksen Helsingin K.m- yhdistyksen huoneustossa tarkastaja *V. Forsius*, joka samalla puhui muutamia muistosanoja Liiton entisestä puheenjohtajasta, toimittaja *J. Hirnvainajasta*. Muistopuheen jälkeen nousivat läsnäolijat seisomaan kunnioittaakseen vainajan muistoa.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin past. *K. A. Nyman* Vaasasta, sihteereiksi rva *J. Stadius* ja past. *H. Nyberg*. Kokouksen alussa jaettiin kaikille läsnäolijoille kuluneen kolmivuotisajan *vuosikertomus*. Läsnäolijoilla ei ollut mitään muistuttamista vuosikertomuksen johdosta, se hyväksyttiin. Sitten luki tuomari *A. Wetzell* tilintarkastajain antaman lausunnon Liiton rahavarojen hoidosta. Tilintarkastajat olivat huomanneet, että rahavaroja oli hoidettu oikein ja huolellisesti. He ehdottivat Keskushallinnolle ja rahastonhoitajalle, hra J. Sundbergille myönnettäväksi tilivapauden. Sen kokous kiitollisuudella tekikin.

Sitten ruvettiin valitsemaan jäsenia *Liiton keskushallintoon*. Äänestykseen ottivat osaa ainoastaan haaraosastojen valtuutetut edustajat, paitsi nti Carlstedt, joka oli sairaana ja hra O. Reino, joka muutoin oli estetty. Keskushallintoon valittiin seuraavat: hra *J. Sundberg* 19 äänellä, past. *H. Nyberg* ja hra *E. Karilas* kumpikin 18 äänellä, tarkastaja *V. Forsius* 17 ä., hra *S. Vuokko* (uusi) 16 ä.; hra *O. Wetzell* 14 ä; opettaja *Aug. Heliä* (uusi) 13 ä.; neiti *Anna Nyström* 11 ä., rva *Julia Stadius* 10 ä.; Varajäseniksi valittiin neiti *Ida Viljavuo* ja hrat *A. Nordstedt* ja *F. Schoultz*.

Lisättyyn keskushallintoon valittiin: opettaja *J. K. Palomaa* Turusta 19 ä.; past. *K. A. Nyman* Vaasasta 17 ä., neiti *Siiri Talvia* Tampereelta 14 ä.; rouva *E. Ignatius* Lepaasta 13 ä.; past. *V. H. Aulanko* Kotkasta 11 ä.; opettaja *M. Pihkala* Jyväskylästä 10 ä. — Varajäseniksi valittiin hrat *E. Savisaari* ja *A. Vilkki* Turusta sekä hra *Lauri Vainola* Hausjärveltä.

Tilintarkastajiksi valittiin entiset, nim. neiti *Thyra Eklund*, maist. *Yrjö Karilas*, sekä varalle tuomari *A. Wetzell*.

Kun vaalit olivat toimitetut loppuun ruvettiin keskustelemaan kokoukseen lähetettyjen kysymysten johdosta. Ensimäisen kysymyksen alusti hra *Aleks. Puolakka*. Kysymys kuului näin: *Eikö jokaisen Kuuromykkäin Liiton jäsenen velvollisuus ole kuulua johonkin sen haaraosastoon?* Alustaja ehdotti, että Kuuromykkäin Liiton kaikkien jäsenten pitäisi myös liittyä jäseneksi johonkin kuuromykkäin yhdistykseen maaseudulla. Kokous päätti, ettei Liiton jäsen-

ten välttämättömästi tarvitse liittyä haaraosastoon. Mutta toivottavaa on, että Liiton jäsenet myös olisivat haaraosastojen jäseniä jos nim. asuvat paikkakunnalla, missä on kuuromykkäinyhdistys. Vuosimaksunsa Liitolle voivat jäsenet lähettää suoraan hra Sundbergille Helsinkiin, tahi maksaa ne kuuromykkäin matkapapeille, jotka ne perille toimittavat. Mutta parasta on maksaa jäsenmaksunsa 20 mk. yhdellä kertaa, niin pääsee Liiton vakinaiseksi jäseneksi eikä tarvitse joka vuosi maksua suorittaa.

Sitten alusti hra *E. Karilas* kysymyksen: *Onko tarpeen pitää yleinen Kuuromykkäinkokous tänä vuonna?* Hra Karilas ehdotti, että yleinen kuuromykkäin kokous pidettäisi Jyväskylässä ensi kesänä juhannuksen aikaan. Kokous päätti, että ensi kesänä ei kokousta pidetä, vaan siirretään se tuonnemmaksi sentähden, että nyt on kovin kallis aika, ruokavarojen y. m. hankkiminen kokouksen osanottajille on mahdotonta, pilettien hinnat ovat kalliit j. n. e. Odotetaan sopivampaa aikaa.

Pääsiäispäivän illalla oli osanottajille järjestetty illanvietto, jossa useita puheita pidettiin. Past. Nyberg näytti sarjan kauniita taikalyhtykuvia tohtori J. Granön tieteelliseltä tutkimusmatkalta Altain vuoriseutuun, mistä tri Granö äsken oli palannut neljä vuotta kestäneeltä matkalta.

(Jatk.)

Kirjeitä.

I.

Rakkaat kuuromykkätoverini!

Nyt minäkin ensi kerran tahdon tervehtiä teitä tämän kirjeeni kautta. Sillä olen aivan yksinäinen kuuromykkä täällä salon sydämessä. Täällä ei ole muita kuuromykkiä enkä saa viitata heidän kanssaan. Mutta minulla on kyllä kuulevia tovereita, jotka hyvin ymmärtävät minua.

Minä olen kotona. Minulla on vanha isä ja äiti. Minä teen työtä heidän kanssaan. Kesällä niitän, haravoin, leikkaan ja teen työtä ulkosalla. Talvella ruokin lehmiä ja teen työtä sisällä. Isä ja äiti ovat heikkoja. Minä olen terve ja reipas. Minä kiitän Jumalaa, että hän antaa minulle terveyttä, että voin tehdä työtä ja elättää isää ja äitiä.

Minä kävin kuuromykkäin koulun Jyväskylässä. Minulla oli niin hauska olla koulussa. Siellä opin paljon käsitöitä, opin lukemaan, laskemaan ja kirjoittamaan. Jälestä päin olen myös usein harjoitellut toisten avulla.

Minä olen tilannut »Kuuromykkäin lehteä». Minä luen ahkeraan siitä kauniita kertomuksia ja kirjeitä kuuromykiltä. Kirjoittakaa, kuuromykät, paljon tähän lehteen. Lukekaat myöskin ahkeraan. Sillä tavalla tiedämme toisistamme, kun emme saa viitata toisillemme; olemme niin kaukana toisistamme.

Toivon Jumalan siunausta kaikille kuuromykille ja niiden opettajille.

Lieksan Sikovaarassa 10 p:nä helmikuuta.

Stiina Maria Keronen.

*

II.

Kirje viime syksynä Nikkarilan kuuromykkäkodista poispäässeille tytöille.

Nythän on kulunut jo monta kuukautta, kun erosimme Pieksämäen aselmalla. Se hetki oli raskas meille kaikille. Silloin me erosimme kaikille ilman suunnille: Pohjoiseen, Etelään, Itään ja Länteen. Kaikki me nyt saamme pitää huolta itsestämme. Eikö tunnu hauskalta, että voimme omalla työllämme elää tarvitsematta olla toisille ihmisille rasitukseksi? Vaan siitä, että meille näin hyvin on käynyt, saamme kiittää K. m. kodin ystävällistä johtajatarta, joka toimitti meille palveluspaikat. Minä viihdyn mainiosti paikassani. En täältä pois lähtisi. Tämä koti on kuin rauhallinen piilopaikka, jonne maailman ilo ja melu ei kuulu. Aika kuluu niin nopeaan kun on aina toimessa ja tekee työnsä iloisella ja reippaalla mielellä. Vaan jos me suremme sitä, että meillä on niin paljon työtä ja olemme tyytymättömiä ja ajattelemme ikäviä asioita, niin työt tuntuvat meistä raskailta ja päivät pitkiltä. Siis olkaamme aina iloisia ja ystävällisiä sekä isäntäväellemme että muille. Ja jos meille sattuu vaikeuksiakin, niin huomatkaamme, että syy usein on meissä itsessämme. Ja jos emäntämme meitä neuvoo taikka nuhtelee, niin älkäämme olko hänelle vihaisia siitä, vaan ajatelkaamme, että onhan hänellä oikeus vihastua meille jos emme ole tehneet niinkuin hän tahtoo. Niin kaikki menee lopulta hyvin.

Minä tiedän, että monet kuuromykät ovat valmiita muuttamaan paikastaan niinpian kun ensimäinen vastoinkäyminen sattuu. Tämä on tietenkin hyvin tyhmää ja lapsellista. Meidän pitää vaan olla kärsivällisiä ja voittaa vaikeudet eikä mennä niitä pakoon, sillä sellaista paikkaa ei löydy mistään, jossa olisi kaikki niin kuin me tahdomme. Joka paikassa on jotakin kärsittävää. Jokaisella ihmisellä on kärsimyksiä ja vastoinkäymisiä maailmassa. Muistattehan rakasta Vapahtajaamme, Jeesusta, kuinka hän sai kärsiä täällä maailmassa. Vaikka ihmiset olivat ilkeitä Hänelle, löivät, ruoskivat ja pilkkasivat Häntä, niin hän ei mennyt pakoon, ei mennyt pois ihmisten luota. Hän oli niin kärsivällinen. Jeesus antoi meille kauniin esikuvan. Koittakaamme noudattaa tätä esimerkkiä, niin me menestymme maailmassa ja olemme onnellisia.

Ehkä moni teistä tahtoisi tietää, kuinka minä vapaahetkeni vietän. Kai luulette, että kävelen yksin kylän kujilla ja etsin seuraa. Mutta hämmästytte kun saatte tietää, että istun joka ilta pienen, sievän pöydän ääressä, kirja avoinna edessäni. Luen ja ajattelen kauvan mitä olen lukenut. Näin minä voin oppia paljon. Hyvä kirja on paras toveri ja opettaa monta asiaa, jota en muutoin olisi ymmärtänyt. Näin minä en muuta seuraa kaipaa. Joskus sunnuntaiiltoina kävelen asemalla ja käyn naapurissa juttelemassa. Pidän myös huolta, että vaatteeni ja sukkani ovat aina eheät ja puhtaat. Heti kun huomaan sukassa pienen reijän, niin sen kiini parsin. Näin säästyy minulta paljon vaivaa, jota kovin rikkinäisten sukkien parsiminen tuottaa. Pidän vanhoja vaatteita joka päivä ja parempia säästän niin paljon kuin mahdollista, sillä nyt on kaikki vaate hirveän kallista. Paltto esim., joka ennen maksoi 25—30 mk., maksaa nyt yli 100 mk. Joka kuukausi kun saan palkkani vien säännöllisesti osan postisäästöpankkiin. Ainoastaan pienen osan pidän itse sattuvia pikkutarpeita varten. Kehoitan teitäkin säästämään sillä aika kallistuu yhä. Ei ole toivomistakaan hintojen alenemisesta; ne yhä vaan nousevat. Pidän edullisempana panna postisäästöpankkiin, sinne kun saa panna vähän kerrallaan vaikka 1 markan. Paljoahan emme kerrallaan voi panna, vaan senkin vähän minkä voimme, panemme säästöön. Onhan parempi vähän, kuin ei yhtään. Mutta ehkä ajattelette, että voinhan minä yhtä hyvin säästää omassa taskussani, kuin pankissa. Mutta minäpä sanon teille omasta kokemuksestani, että ei ne rahat omassa kukkarossa niinkään kauvan tallessa pysy. Kerran minäkin ajattelin, että voinhan minä säästää pankkiin panemattakin. Vaan kuinkas kävi! Kun menin kauppapuotiin, niin siellä sattui silmään hienon hieno pitsikaulus. Minä katselin ihaillen pitsikaulusta. Jo menee käsi taskuun, missä rahakukkaro on. Minä kysyn hintaa ja kun saan tietää, ettei tuo maksa kun 2: 25 penniä, niin ajattelin, että eihän tuo nyt niin paljon ole ja voinhan minä sitten toisella kertaa säästää. Niin otan kukkaron esille ja maksan tuon summan. Kaulus on nyt minun. Mikäs se tuolta pienestä rasiasta lasikaapissa noin kiiltää? Ai ai, sehän on kaunis rintaneula. Tuohan sopii mainiosti kaulaan pitsikauluksen kanssa! Niin minä sitten ostin senkin. Noin oli minulta mennyt jo 4 mk. sormien lomitse kauppiaan lihavaan kukkaroon. Haikealla mielellä minä nyt katselin laihaa kukkaroani ja kaduin katkerasti, kun olin antanut turhamaisuudelle sijaa sydämessäni. Näin on käynyt monelle teistäkin. Moni teistä osti pitsikaulukset jo P:n asemalta lähtiessä. Kun panemme pankkiin sen, mitä emme välttämättömästi tarvitse, niin siellä ne ovat varmassa tallessa eikä mitkään koruesineet voi houkutella meitä ostamaan turhaa ja hyödytöntä tavaraa. Eikä meidän sitten jälestäpäin tarvitse katua, vaan saamme olla iloisia tietäessämme, että on jotain pantu säästöön vanhojen päivien varaksi. Siis pankaa joka kuukausi säästöpankkiin! Nyt me emme enään ajattele pitsikauluksia tahi muita turhia hetaleita tänä kalliina aikana. Vaan ostamme ainoastaan sen mitä välttämättömästi tarvitsemme. Pidämme ensin vanhat vaatteet loppuun ja vasta sitten ostamme uusia. Eikös niin, arvoisat lukijattareni? Toivon että olette samaa mieltä kanssani ja teette niinkuin minäkin teen.

Vielä varoitan teitä yhdestä asiasta. Älkää seurustelko liijoin kuulevien miesten kanssa. Ne eivät tahdo hyvää teille. Sillä useinkin ovat ne, jotka etsivät meidän seuraamme huonomaineisia miehiä, joista kunnialliset *kuulevat tytöt eivät huoli*. Siksi he tulevat kuuromykkätyttöjen seuraan, kun luulevat, että kuuromykkä ei voi tie-

tää millaisia he ovat kun eivät kuule, mitä muut ihmiset heistä puhuvat. Te voitte kyllä tietää kun kysytte ihmisiltä, millainen tuo mies on. Vakavasti keihoitan teitä karttamaan sellaisten miesten seuraa. Ettehän tahdo tahrata kunniaanne ja hyvää mainettanne seurustelemalla huonojen miesten kanssa. Kyllä ne miehet osaavat vietellä. He kirjoittelevat kauniita, helliä kirjeitä ja imartelevat ja vannovat rakastavansa teitä. Ja niin he koittavat saavuttaa ystävyytenne. Vaan sydämessään he ajattelevat vaan itseään ja kuinka voisivat pettää teitä. Moni kaunis kuuromykkä tyttö on tullut onnettomaksi sen kautta, että hän seurusteli kuulevien kanssa ja viattomuudessaan uskoi heitä. Kun te Nikkarilassa näytitte minulle kirjeitä, joita olitte saaneet ja minä varoitin teitä, niin te luulitte, että minä olin kateellinen kun teillä on kuulevia ystäviä ja siksi varoitan. Toivon, että ymmärtäisitte nyt paremmin minua. Enhän teitä muuten neuvoisi vaan kun niin sydämestäni toivon teidän parastanne. Toivon, että menestyisitte ja teille kävisi hyvin maailmassa. Kyllä sydämestäni teille ystävän soisin kuulevienkin joukosta, ystävän sellaisen, joka ymmärtäisi teitä ja tahtoisi teille hyvää, eikä pettäisi ja viettelisi teitä huonoon elämään.

Olette varmaankin lukeneet K. m. lehdestä erään k. m. pojan kirjeen. Olen oikein ylpeä siitä, että kuuromykkienkin joukosta löytyy niin viisaita poikia, jotka eivät halveksi maan-työtä. Kas sellaiset pojat ne tuottavat kunniaa isänmaallensa. Mitä ovat kaupunkilaiskeikarit heihin verrattuina? Tyhjäntoimittajia vaan, jotka elävät kädestä suuhun. Heiltä saattaa loppua työ milloin hyvänsä ja kun loppuu työ, niin loppuu myöskin leipä. Vaan maanviljelijällä on aina työtä ja ruokaa pöydässä ja hänpä se kaupunkilaisillekin leivän kasvattaa. Kyllä kannattaa kunnioittaa sellaisia poikia.

Muistatteko vielä Nikkarilaa? Muistatteko opettajia, joilta saitte niin paljon hyviä neuvoja elämän taipaleelle lähtiessänne? Muistattekos kissi-mikkoa, jota me aina kilvan hyväilimme, ja joka oli meillä aina leikin ja pilan esineenä? Siellä kai se kehrää uuninpankolla, kuten ennenkin, elleivät vaan vallattomat tytöt sitä ilmassa kiikuttele. Muistatteko Fanny-parkaa, joka sai aina juosta sydän kurkussa, meidän tähtemme, kun olimme niin taitamattomia navettapiikoja, ettemme me löytäneet lehmiä laitumelta. Muistatteko vanhaa uskollista »Pikkua», jota aina valjastimme kesällä kärryjen ja talvella reen eteen. Se valjastaminen oli niin suuri taito, jota minä en voinut oppia.

Ylpeänä te ehkä läksitte Nikkarilasta. Siellä oli mielestänne niin ikävä olla, kun ei saanut juosta kylälle usein, eikä huveissa, vaan kun sitten jouduitte palvelukseen ja saitte siellä kokea monia vastoinkäymisiä, niin sitten vasta huomasitte, että kyllä se Nikkarila on sentään *paras paikka maailmassa.* Sinne uudelleen mieli palaa ja hiljaisuudessa panette kädet ristiin ja kuiskaatte: Rakas Jumala! Siunaa ja varjele Nikkarilan K. m. kotia ja sen kärsivällisiä ja uhrautuvaisia opettajia.

Elsa K—nen.

Rukous kuuromykkäin puolesta.

(G. H. Alopaeus).

Oi Herra, niille armosi suo,
joiden korvihin ääntä ei soi,
tule lohtua tuoden niiden luo,
jotka huoltaan ei lausua voi.

Mykän kieli ei laula kiitosta,
kun virtemme helkkyilee,
ja kuurolle Herran huoneessa
sana, rukous vaikenee.

Meren pauhu ja laulelo lintusen
hälle hiljaisuutta on,
häly päivän ja rauha yöllinen
sama autius vaiheeton.

Heitä muistaos, Jeesus rakkahin,
suo Henkesi virvoittamaan!
Sä puolesta raukkojen näidenkin
kävit ristillä kuolemaan.

Ota valtahas silmien ikkunat
valontuojiksi sydämeen,
suo oikeat heille ohjaajat
Isän armohon, totuuteen!

Sä lausu »effata» laupias
sydänpohjia koskettain.
Mykät, kuurotkin silloin kiitostas
voi huoata — ääneti vain.

Kerran antaos heidän taivaassa
kuulla äänesi suloinen
ja kielin kirkkahin kahleitta
sua kiittää riemuiten!

Suom. *Hilja Haahti.*

Tietoja kotimaasta.

Kuolleita. *Hilda Kustaava Knuuti.* Nivalasta Pohjanmaalla on saapunut tieto, että talontytär Hilda Kustaava Knuuti viime huhtikuun 11 p:nä siellä kuoli keuhkotautiin melkein 37 vuoden vanhana. Hän oli käynyt Kuopion kuuromykkäinkoulun ja lopetti koulunkäynnin keväällä 1897. Sen jälkeen hän asui kotitalossaan naineen sisarensa perheen kanssa, ottaen ahkerasti osaa talon töihin. Kun entiset koulutoverit kokoontuivat kesäkursseihin, saapui Kustaavakin pitkän matkan päästä Kuopioon muistaakseni joka kerta kuin kesäkoulua pidettiin. Vaikkakin hän oli jotenkin vähälahjainen oli hän kouluajan jälkeen huomattavasti edistynyt lukemiseen nähden. „Kuuromykkäin lehti„ oli hänelle vanha ystävä, ja varsinkin harrasti hän uskonnollista lukemista. Eläen vakavamielisten ihmisten keskellä oli hän käsittänyt, että tarvitsemme Raamatunopetuksia ja lupauksia elääksemme oikein ja kuollaksemme toivossa. Hänen omaisensa kertovat kirjeessä, että Kustaava mielellään jätti tämän maailman turvaten Vapahtajaansa ja iloiten siitä, että hänkin taivaassa saapi korvillaan kuulla, jolloin kieli taipuu selvään kiitokseen. Hänen viimeiset terveisensä ja kiitoksensa kuuromykkäin papeille ja opettajille sekä koulutovereille!

Autuas on se, joka panee luottamuksensa Herraan. Ps. 40: 5. *N. H—s.*

Lyhyen ajan kuluessa on kuolema tämän kevätlukukauden aikana temmannut kaksi Jyväskylän kuuromykkäinkoulun oppilasta, nim. *Sulo Anton Hammarin* ja *Salmo Pasman.* Sulo Hammar kuoli näet maaliskuun 23 p:nä ja Salmo Pasma huhtikuun 3 p:nä. Sulo H. oli kuollessaan 16 vuoden 8 kuuk. ja 8 p:n ijässä, Salmo P. 30 v. ja 23 p:n vanha. Edellinen kuoli vatsakalvotulehdukseen, jälkimmäinen keuhkokuumeeseen. Hammar oli kotoisin Lahden kaupungista, Pasma Kolarista. Molemmat olivat siivoja, hiljaisia ja hyvän tapaisia oppilaita. Heitä eivät kaipaa ainoastaan heidän omaisensa, niiden joukossa jälkimmäisen kaksi kuuromykkä veljeä, joista toinen paraikaa käy Jyväskylän koulua, vaan koulun oppettajat ja oppilaat. Kun Sulo Hammaria haudattiin, seisoi Salmo Pasma Sulon haudalla, tietämättä silloin, että hän itse viikon perästä seuraa hautaan laskettua kumppaniaan tuonelan tuville. Molemmat vainajat lepäävät nyt vierekkäin Jyväskylän kaup. hautausmaassa. Tahdomme uskoa, että tapaamme heidät molemmat vanhurskasten ylösnousemisessa.

Molemmat hautaukset toimitti pastori Luoma. Opettajatar Anna Vainio merkitsi puheen oppilaille. Opettajat ja oppilaat laskivat monta seppelettä haudalle. Salmo Pasman haudalla puhui myös opettaja Reino, jonka oppilas Salmo oli.

Hautaustoimitusten jälkeen kokoontui hautaussaattue koululle, jossa tarjottiin vehnäskahvia ja pidettiin vainajain muistolle puheita ja teroitettiin elämän tärkeyttä ja kuoleman varmuutta.

Kirvesmies *Matti Bertilson* kuoli sydäntautiin Viipurissa 30 p:nä maaliskuuta v. 1917. Hän oli 60 vuoden vanha. Vainaja oli ahkera ja siivo työmies, eikä ollut koulua käynyt.

Metsään kadonnut poika kuollut? Keskiviikkona huhtikuun 4 p:nä Nakkilan Lattomerellä metsään kadonnutta 10-vuotiasta kuuromykkäpoikaa *Arvi Mäkelää* ei vieläkään kaikista etsiskelyistä huolimatta ole löydetty. Toimeenpantiin joukkue-etsintä, johon otti osaa mies jokaisesta paikkakunnan asunnosta, mutta etsintä oli tulokseton. Jälkeenpäin on etsintää jatkettu samalla tuloksella. Näin ollen voidaan jo melkein varmuudella olettaa, että onneton on metsään tupertunut ja kuollut. — Sat. S.

Murha Turussa. Huhtikuun 5 p:nä päivällä löi Turussa Vähä-Hämeenkadulla noin 17-v. nuorukainen Yrjö Grönlund mykkäkoululaista Y. Caloniusta, Ähtäristä, puukolla keuhkoihin sekä oikeaan käsivarteen pari haavaa. Puukotettu kuoli verenvuotoon matkalla kirurgiin. Puukottaja pidätettiin ja säilytetään Turun etsivässä osastossa.

Oppikurssit niinikenkien (tallukkain) valmistamisessa pidettiin Vahdon kansakoululla pääsiäisen jälkipäivinä. Oppilaita oli 12 ja opetti heitä kuuromykkä *Eedla Johansson.* Oppilaat olivat tyytyväisiä.

Oppilaiksi Heimarin puutarha- ja talouskouluun, jossa lukukausi alkoi huhtik. 11 p:nä hyväksyttiin m. m. kuurojenkoulun käyneet: *Eeva Mielonen,* talollisen tytär Säämingistä ja *Suoma Kuutti,* rustitilallisen tytär Sammaljoelta. Toivomme heille harrastusta ja ahkeruutta opiskellessaan yhdessä kuulevien kanssa.

Kuuromykät **Porvoossa, Kotkassa, Mikkelissä** ja **Lahdessa** huomatkaa! *Jumalanpalvelus ja H. p. ehtoollinen* kuuromykille pidetään *Porvoossa* sunnuntaina toukokuun 13 p:nä, kokoon-

nutaan lauantaina toukokuun 12 p:nä klo 6 illalla kuuromykkäinkoululle, *Kotkassa* helatorstaina toukokuun 17 p:nä, kokoonnutaan keskiviikko-iltana klo 6 Salem kirkossa, *Mikkelissä* sunnuntaina toukokuun 20 p:nä, kokoonnutaan aamupäivällä klo 10 kuuromykkäinkoululle, *Lahdessa* helluntaipyhinä, toukokuun 27—28 p:nä klo 11 a. p.

Riihimäeltä. Viime huhtik. 1 p:nä Riihimäen K. m. yhdistyksen vuosikokouksessa valittiin uudelleen *Lauri Vainola* puheenjohtajaksi, *Otto Heino* varapuheenjohtajaksi, *Laina Vainola* sihteeriksi sekä johtokuntaan, paitsi yllämainittuja, *Fanny Manner* ja *Aino Saarikko*.

Huom.! Heinäk. 1 p:nä k. m. kokoontukoot samaan kouluun ja sitten päätetään tarkemmin huviretkestä johonkin paikkaan Riihimäellä.

Tilanahtauden tähden on monta kirjoitusta täytynyt jättää odottamaan seuraavia numeroita. Kiitos lähettäjille: Lyydi Saastamoinen, Anna Silvasti, Hulda Hipeli y. m.

70 vuotta täytti Helsingissä huhtikuun 5 p:nä hra *Hjalmar Westling*, joka on Helsingin kuuromykkä-piirien huomatuimpia jäseniä. Hra Westling on syntynyt Laukaassa, jossa isänsä, eversti Westling, asui. Turun vanhan k. m. koulun käytyään sai hra W. paikan Helsingissä Lapinlahden sairaalan työmestarina, jossa on ollut 34 vuotta uskollisena ja pidettynä toimessaan. Syntymäpäivänään kävivät monet sukulaiset ja tuttavat, kuurot ja kuulevat häntä onnittelemassa ja tuomassa paljon kukkia y. m. Helsingin k. m. yhdistyksen lähetystö toi hänelle muistolahjan.

Hra ja rouva Westling tarjosivat vielä eräänä sunnuntaina syntymäpäiväkahvit (ja sokerit) kaikille k. m. yhdistyksen jäsenille yhdistyksen huoneustossa. Myöskin lahjoittivat he 10 mk. Åvik'in vanhainkodille syntymäpäivän johdosta.

Lahjoja Åvik'in vanhainkodille: Hj. Westling 10 mk., eräs kuuromykkäin ystävä 10 mk., Aleks. Puolakka 10 mk., Mikkelin Auttajayhdistys 100 mk.

Tietoja kuuromykistä. Eufemia Pihkala ilmoittaa olevansa karjakkona Rovaniemellä Yliojan talossa.

Tietoja Tampereelta: Hauskan iltaman toimeenpani Tampereen k. m. naisten hiihtoseura maalisk. 31 p:nä k. m. yhdistyksen huoneustossa, vaihtelevalla ohjelmalla. — Tervehdyspuheen piti neiti H. Perälä. Puheessaan hän m. m. kehoitti k. m. naisia yhä innokkaammin ottamaan osaa hiihtokilpailuun y. m. naisille sopivaan urheiluun. — Seurasi sitten kaksinlausuntoa „Suomen laulu", jonka lausuivat suullisesti neiti H. Perälä ja allekirjoittanut. Neiti S. Talvia tulkitsi sen viittomakielellä. Lisäksi oli ohjelmassa kertomus, arpojen myyntiä, näytelmä-arvoitus, jonka tulos, oikein arvottuna oli „Sukset", palkintojen jako viime maalisk. 11 p:nä toimitetun naisten hiihtokilpailun tuloksista, kaunis „Maamme" laulu ja loppujen lopuksi hilpeätä leikkiä. Hauskan vaikutuksen teki seinälle naulattu ohjelma, johon eri-väristen kirjoitusten lisäksi oli maalattu kuva: hiihtävä tyttö. — Useat hiihtoseuran jäsenet sekä myöskin sen ulkopuolella olevat k. m. hyväntahtoisesti lahjoittivat seuralle monenlaisia arvottavia voitto-esineitä. Arpojen myynnillä saatiin verrattain runsas tulo. Puhdas voitto koko iltamasta oli 53 mk. 75 p:iä, mikä lienee harvinaista näin kalliina aikana, eikä iltamassa ollut väkeä juuri kehuttavasti, ainoastaan yhdistyksen omat jäsenet, tuskin kaikkikaan. Mainittu raha summa, joka kokonaan lankeaa T:reen k. m. naisten hiihtoseuralle, oli hyvin tervetullut lahja sille, sen ollessa vähissä varoissa. Siis pyydämme lausua sydämellisen kiitoksemme niille arvoisille k. m. henkilöille T:reella, jotka tavalla tai toisella ovat avustaneet seuraamme sen eteenpäin pyrkimisessä!

T:reen k. m. naisten hiihtos. puolesta:
Fanny Granfors, Sihteeri.

Tampereen k. m. urheiluseuran 10 vuosikokous pidettiin 5 p:nä helmikuuta 1917 k. m. yhdistyksen huoneustossa. Kokouksen avasi ja puhetta johti J. Seppälä ja pöytäkirjan laati M. Mikkolainen. Puheenjohtajan lausuttua osanottajat tervetulleiksi, luki sihteeri vuosikertomuksen kuluneelta vuodelta. Sitten teki rahastonhoitaja selvää hoitamansa kassan tileistä. Vuosikertomus hyväksyttiin ja johtokunnalle ja rahastonhoitajalle myönnettiin vastuuvapaus. Tämän jälkeen seurasi johtokunnan ja muiden virkailijain vaali: Johtokuntaan valittiin, J. Seppälä, puheenjohtajaksi; M. Mikkolainen, varapuheenjoht. ja sihteeriksi; O. Toukola, rahastonhoitajaksi, ja johtokunnan jäseniksi: A. Huupponen ja J. Toppila. Kantomieheksi A. Helminen. Tilintarkastajiksi: T. Anttila ja A. Koivunen. Talviurheiluneuvojaksi J. Toppila ja kesäurheiluneuvojaksi J. Seppälä. Sitäpaitsi valittiin 8-henkinen huvitoimikunta.

Urheilu on saavuttanut viime aikoina suurta jalansijaa k. m. keskuudessa Tampereella. Siitä on hyvänä todisteena kilpailijain ja katselijain paljous. Siitä voi lausua ilonsa, että ajamamme aate on saanut niin paljon kannattajia.

Kilpailuja Tampereella. Maaliskuun 11 p:nä toimeenpani Tampereen k. m. yhdistyksen naisten hiihtoseura jäsenilleen hiihtokilpailut 3 klm. matkalla. Kilpailijoita oli kokonaista 7. Keli oli kohtalaisen hyvä ja tulokset samanmukaiset. Varsinkin neiti Perälän tulosta on pidettävä hyvänä. Tulokset: I p. Hilda Perälä, 14 min. 43 sek. II p. Helmi Häkkinen, 16 min. 09 sek. III p. Tyyni Sillankorva, 16 min. 41 sek. IV p. Mimmi Peltomäki, 18 min. 08 sek. Lähinnä: neiti Siiri Talvia, 20 min. 55 sek. ja Fanny Granfors, 23 min. 24 sek. Hei! reippaille tytöillemme.

Miesten hiihtokilpailut pidettiin 18 p:nä maaliskuuta. Palkinto, josta kilpailtiin on herra Armas Huupposen lahjoittama sarvi. Sen saadakseen tarvitsee hiihtää 10 kilometrin matka 37 min. Silloin saa sen omakseen. Keli oli mitä parhain kun miehet, luvultaan 7, lähtivät matkaan. Joukossa oli melkein kaikki parhaat menijämme ja pari kolme alokasta. Jälkimäisistä varsinkin herätti huomiota A. Heinänen. Hän ei ole milloinkaan ennen kilpaillut, tuskinpa harjoitellutkaan hiihtoa. Siitä huolimatta kykeni hän sijoittautumaan toiseksi, ennen vanhempia ja kokeneita hiihtäjiä ja kunnioitettavalla ajalla. Hänestä voi tulla hyvän harjoituksen kautta pelottava vastustaja kenelle kuuromykälle tahansa, sillä hänellä on paljon raakaa voimaa, joka kaipaa vain puhdistusta. Ja sitten . . .

Ei juuri käy moittiminen muitakaan kilpailijoita, kuten tuloksista huomaa.

I p. J. Toppila, 42 min. 02 sek. II p. A. Heinänen, 43 min. 09 sek. III p. J. Seppälä, 43 min. 11 sek. IV p. A. Helminen, 51 min. 43 sek. Lähinnä: Hugo Ruokonen ja Asser Koivunen.

Alokaskilpailut toimeenpani k. m. urheiluseura nuoremmille jäsenilleen, sellaisille jotka eivät ole ennen saaneet palkintoja k. m. hiihtokilpailuissa. Matka oli 5 klm. ja voitti sen vaivatta A. Koivunen. Tulokset:

I A. Koivunen, 30 min. 41 sek. II M. Mikkolainen, 33 min. 17 sek. III H. Ruokonen 36 min. 12 sek. IV A. Palomäki, 37 min 15 sek.

Keli oli kohtalaisen huono, oli monta päivää ollut suojaa. Maa oli niin epätasainen, että tuntui kuin olisi hiihtänyt vasta auratulla pellolla.

Tuula.

Vaasasta. Hauskan rekihuvimatkan toimeenpani Vaasan kuuromykkäinyhdistys 25 p:nä maaliskuuta. Lähdettiin aamulla kahdella hevosella reki täpö täynnä matkailijoita Sulvan kirkonkylään k. m. Betty Skinnarsin kotiin. Perille saavuttua odotti meitä kahvi, leivokset ja makea päivällinen valmiina, jonka Betty Skinnars itse oli valmistanut. Päivällistä syötiin hyvällä halulla ja puheita pidettiin. Lopuksi leikittiin ja illalla palattiin kotia iloisella mielellä.

Sattuipa matkalla hyvinkin naurettava tapaus, että suu oli ihan revetä. Kun joukosta eräs reki kaatui kumoon ja siinä olijat, myös ajaja itsekin lennähtivät tien ojaan pehmoselle lumihangelle. Muutamat heittivät kuperkeikkaa ja kaikki olijat upposivat syvälle lumihankeen, etteivät tahtoneet omin voimin ylös päästä. Eräs lihava mies lensi kauvaksi aivan kuin lokki pudottautuu ilmasta saaliinsa kimppuun pää edellä ja jalat pystyssä ja upposi hartioita myöden lumihankeen. Onni oli se, ettei kukaan itseään loukannut eikä sääriään taittanut.

Nikolai Söyring.

Turun kuuromykkäinyhdistyksessä, joka on Turussa Venäjänkirkkokadun 6:ssa, muodostui huhtikuun ensimäinen sunnuntai-ilta todelliseksi kokous- ja juhla-illaksi.

Klo 4 i. p. alkoi ensin *Suomen kuuromykkäinliiton Turun osaston kokous,* jossa valittiin edustajat huhtik. 8 ja 9 p:nä Helsingissä pidettävään Liiton edustajakokoukseen. Valituiksi tulivat hrat *E. Savisaari, A. Vilkki* ja *E. Raitanen.* Tämän jälkeen piti hra J. Palomaa puheen Turun kuuromykkäinyhdistyksen liittymisestä mainitun liiton haaraosastoksi. Kokouksessa oli saapuvilla myös Liiton asiamies toimittaja J. Sundberg.

Kokouksen päätyttyä piti past. A. E. Nordman hartaushetken kuuromykille. Pienen väliajan kuluttua alkoi sitten piispa C. H. Alopæuksen juhla, jossa hra Sundberg piti puheen piispa Alopæuksen merkityksestä Suomen kuuromykkäin asian edistäjänä. Juhlassa tarjosi neiti L. Sahlberg yhdistyksen jäsenille kahvit. Juhlassa vallitsi hilpeä mieliala. Ja oli siellä noin 60 kuuromykkää.

Klo $^1/_2$ 8 alkoi *Turun kuuromykkäinyhdistyksen* vuosikokous, jossa myönnettiin tilivapaus yhdistyksen rahastonhoitajalle pastori A. E. Nordmanille.

Yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin op. *J. K. Palomaa,* varapuheenjohtajaksi hra *E. Savisaari* ja rahastonhoitajaksi past. *A. E. Nordman,* kaikki uudelleen. Toimikuntaan tulivat rvat A. Rantanen ja A. Ruusuvaara sekä hrat H. Hytönen, A. Vilkki, E. Raitanen ja K. Järvinen.

Huvitoimikuntaan valittiin 10 henkeä.

Kokouksessa puhui hra Sundberg kuuromykille viittomilla Suomen kuuromykkäliiton tarkoituksesta.

Koko illan jaksoivat kuuromykät tarkkaavaisina seurata ohjelmaa. Olihan heidänkin yhdistykselleen koittanut vapaus; vanhan järjestelmän aikana se oli sidottu alituisilla ohjelmain tarkastuksilla. Nyt voi yhdistys kokoontua joka sunnuntai täyttämään tehtäviään kuuromykkäin henkisen elämän kohottamiseksi.

Oikaisu. Koska on erehdyksessä eräs henkilö levittänyt sellaista puhetta minusta, että olen muka varastanut ja ollut linnassa, niin pyydän oikaisuksi sanoa, että asia koskee veljeäni Vilho Reiniä eikä minua. Veljeäni syytti väärin eräs kauppias Käkisalmesta ja oli käräjässä. Kauppias maksoi sakon veljelleni. Pitäisi jokaisen lukea sanomalehtiä silmät auki. Ikävää on, että sellaisia ikäviä, loukkaavia luulopuheita levitetään ja uskotaan.

19 $^{10}/_4$ 17. Seppä *Juho Reini.*
Elisenvaara, Maanviljelyskoulu.

Kuuromykkäin auttajayhdistyksen Porin piirin vuosikokous pidettiin maalisk. 23 p:nä. Kokouksessa esitetyn vuosikertomuksen muaan on toiminta tarkottanut kuuromykkien sekä henkistä että aineellista avustamista. Kerran kuukaudessa on kuuromykille pidetty hartaushetki sekä joka lauvantai ollut n. s. käsityöilta. Näissä tilaisuuksissa, joissa on ollut saapuvilla keskimäärin 12 kuuromykkää, on heille heidän omalla viittomakielellään puhuttu, kerrottu hengellisiä kertomuksia y. m. Tilaisuuksia ovat johtaneet neidit Ina ja Victoria Nordlund sekä rouva Olga Rosenberg.

Aineellisesti on kuuromykkiä avustettu pienillä rahalainoilla ja toimittamalla heitä kouluun. Johtokuntaan ovat kuuluneet pastori V. Vartio puheenjohtajana, konttoristi O. Kallio varap., neiti Irene Nordlund rahastonhoitajana, konttoristi K. Lindroos sihteerinä ja muina jäseninä neiti Ina Nordlund ja rouva Olga Rosenberg, varajäseninä neiti Victoria Nordlund ja toimittaja C. von Diederichs. Yhdistykseen kuuluu 202 jäsentä, joista 2 vakinaista, muut vuosijäseniä. — Tuloja on ollut: edellisen vuoden säästö 1,932: 44, jäsenmaksuja 200: —, korkoja 51: 31, yhteensä 2,183: 75. Menoja 42: 85, säästö 2,140: 90.

Vuosi- ja tilikertomukset hyväksyttiin sekä myönnettiin johtokunnalle ja rahastonhoitajalle vastuuvapaus.

Johtokuntaan valittiin uudelleen kaikki yllämainitut henkilöt. Tilintarkastajiksi tulivat myös uudelleen neidit Saida Polviniemi ja Hildur Koskimies, varalle neiti A. Nieminen.

Kurikan Kuuromykkäinkoulussa pidetään ripille laskeminen ja Herran ehtoollinen Helluntaina toukokuun 27 p:nä.

MUISTAKAA VANHOJEN KOTIA LAHJOILLA JA TESTAMENTEILLA.

Viljelkää maatanne.

Koska sota raivoaa yhäkin, niin tiedetään, että Suomessa ja joka valtakunnassa maailmassa odotetaan huonoa viljasatoa ja vaikeaa viljansaantia. Mistä syystä? Siitä syystä, että kaikki miehet ovat rintamalla ja asetehtaissa. Miehiä lisätään ja heille annetaan suurta palkkaa. Yöt ja päivät tehdään kuumeentapaisesti työtä. Mitä se auttaa ihmistä, kun maanviljelys jätetään? Seurauksena tästä on elintarpeiden puute. Erittäinkin joka valtakunnan joka kaupungissa ihmisiä taistelee leivästä, pannen tämän porvarien, torpparien ja maatilan omistajien syyksi, jotka eivät tuo elintarpeita kaupunkiin. Muistan sanomalehtien kertoneen, että torpparit ja maanisännät valittavat, että on paljon työtä, mutta työväestä on puute. Ajatelkaa, mitä se auttaa ihmistä, vaikka voittaa rikkautta ja kukkarossa on paljon rahaa, jos hän ei viitsi mennä kyntämään. Seurauksena tästä on elintarpeiden kallistuminen. Sitä kalliimmaksi ja kalliimmaksi elintarpeet tulevat, kunnes niiden tuonti loppuu. Maalta ei sitten enää mitenkään elintarpeita saada. Seurauksena on köyhtyminen ja nälkä. »Makaa vielä vähä, ota vielä unta päähäs, laske kätesi vähä yhteen, että levätä voisit. Niin köyhyys äkistä tulee päälle niinkuin matkamies, ja vaivaisuus niinkuin varustettu mies.» (Salom. san. 6: 10—11.)

Maanviljelys on paras kaikissa: sen päällä on kuningas maakunnassa, että kedot kynnettäisiin.» (Salom. saarn. 5: 8).

Viljelkää maatanne!

27. III. 17. *J. H.*

Matkapuhujia haluaville.

Kuten on tunnettua, ovat Suomen Kuuromykkäin liiton asiamies John Sundberg ja kesäneuvoja Eino Karilas olleet kiertelemässä monena kesänä esitelmämatkoilla toisesta paikasta toiseen. Asiain näin ollen me pyydämme, että ne liiton haaraosastot, jotka haluavat meitä luoksensa, olisivat hyvät ja kirjoittaisivat toiselle allekirjoittaneista ennen kesäkuun alkua, ilmoittaisivat kokoontumispaikan ja ajan. Olisi hyvä, jos kokouspaikaksi valittaisiin sellainen paikka, johon kuuromykkien eri seuduilta olisi helppo kokoontua. Vielä pyydämme, että kuuromykät ilmoittaisivat, mitä esitelmää he tahtoisivat kuulla meiltä. Matkasuunnitelmia tehdessä koetamme asettaa matkamme, mikäli mahdollista, näitä toivomuksia silmälläpitäen.

Helsinki, huhtikuun 27 p. 1917.

John Sundberg osote: Puistokatu 9.

Eino Karilas osote: Kristianink. 14

Vihitty:

Aina Wallenius

Vihtori Launio

Hämeenlinna 11/4 1917.

Helsinki 1917. K. F. Puromiehen Kirjapaino Y.-O.